

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 36/2013-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. januára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou F., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát doc. JUDr. B. F., PhD., vedené pod sp. zn. Rvp 14291/2012, Rvp 14292/2012 a sp. zn. Rvp 14340/2012, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 11 C/124/2010 z 26. novembra 2012, sp. zn. 9 C/77/2010 z 26. novembra 2012 a sp. zn. 3 C 15/2010 z 5. decembra 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., vedené pod sp. zn. Rvp 14291/2012, Rvp 14292/2012 a sp. zn. Rvp 14340/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. III. ÚS 36/2013.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 21. decembra 2012 a 31. decembra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti L., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 14291/2012, Rvp 14292/2012 a sp. zn. Rvp 14340/2012 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 11 C/124/2010 z 26. novembra 2012, sp. zn. 9 C/77/2010 z 26. novembra 2012 a sp. zn. 3 C 15/2010 z 5. decembra 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“).

Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa) podala okresnému súdu žaloby, ktorými sa od žalovanej – Slovenskej republiky, Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, domáhala náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom všeobecných súdov v súvislosti s neprijatím jej návrhov na začatie občianskeho súdneho konania podaných elektronickou formou. Napadnutými rozhodnutiami okresného súdu bola sťažovateľke uložená povinnosť zložiť preddavok na trovy konania na účet okresného súdu do 60 od právoplatnosti týchto rozhodnutí.

Sťažovateľka uviedla, že v skutkovo a právne rovnakých veciach, ako sú predmetom tohto konania, už ústavný súd rozhodol uzneseniami sp. zn. II. ÚS 129/2012 až sp. zn. II. ÚS 135/2012 zo 16. mája 2012, ktorými odmietol jej sťažnosti ako zjavne neopodstatnené. V tejto súvislosti však poukazuje na inú vec, v ktorej ústavný súd nálezom sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 vyslovil porušenie základného práva (iného) sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu, ktorým uložil (tomuto

inému) sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v zmysle § 141a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“).

Sťažovateľka zotrvala na svojej právnej argumentácii obsiahnutej v jej predchádzajúcich sťažnostiach, pričom navyše uviedla, že podľa jej názoru uvedený postup ústavného súdu a protichodné rozhodnutia v právne zhodných veciach svedčia o nekonzistentnom rozhodovaní ústavného súdu, čo prispieva k porušovaniu základných práv a právnej neistote. Ústavný súd bráni v legitímnej snahe účastníkov konania o ochranu základných práv a slobôd a odníma im poslednú vnútroštátnu možnosť nápravy porušenia ich základného práva. Sťažovateľke tak neostáva iná možnosť, než sa domáhať ochrany svojich základných práv a slobôd na Európskom súde pre ľudské práva.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými rozhodnutiami okresného súdu, tieto rozhodnutia zruší a veci vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná sťažovateľke finančné zadostučinenie a úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

1. Podľa § 31 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. V zmysle § 112 ods. 1 OSP

v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 14291/2012, Rvp 14292/2012 a sp. zn. Rvp 14340/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a všeobecného súdu, proti ktorému sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

2. Ako vyplýva z I. časti odôvodnenia tohto rozhodnutia, o skutkovo a právne rovnakých veciach, ako sú predmetom tohto konania, ústavný súd rozhodol uzneseniami sp. zn. II. ÚS 129/2012 až sp. zn. II. ÚS 135/2012 zo 16. mája 2012, ktorými odmietol sťažnosti sťažovateľky ako zjavne neopodstatnené.

Keďže v danom prípade ide o sťažnosti v podstate identické s tými, ktoré už ústavný súd riešil, ústavný súd odkazujúc v podrobnostiach na svoje predchádzajúce rozhodnutia opätovne dospel k záveru, že predložené sťažnosti je potrebné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

K námietke sťažovateľky, že závery ústavného súdu obsiahnuté v uvedených rozhodnutiach sa týkali len porušenia jej práva na prístup k súdu, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, z ktorej vyplýva, že absencia porušenia princípov spravodlivého súdneho konania vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti všeobecných súdov za porušenie základných práv sťažovateľov hmotnoprávneho charakteru, medzi ktoré patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu (obdobne napr. III. ÚS 27/08), čo vedie k odmietnutiu sťažností podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu ich zjavnej neopodstatnenosti.

3. Ústavný súd nesúhlasí s tvrdením sťažovateľky, že protichodné rozhodnutia v právne zhodných veciach svedčia o nekonzistentnom rozhodovaní ústavného súdu.

Z nálezu ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 112/2012 zo 6. júna 2012 (pozri I. časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) vyplýva, že okresný súd uložil (inému) sťažovateľovi povinnosť zložiť preddavok na trovy konania v zmysle § 141a ods. 1 OSP bez toho, aby vopred preskúmal jeden z atribútov uplatnenia tohto ustanovenia, ktorým je oslobodenie sťažovateľa od súdnych poplatkov podľa § 138 OSP. S poukazom na princíp proporcionality súdneho konania ústavný súd následne dospel k záveru o porušení práv tohto sťažovateľa, ktoré vo svojej sťažnosti namietal.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka k sťažnostiam vedeným pod sp. zn. Rvp 14291/2012 a sp. zn. Rvp 14292/2012 nepripojila uznesenia okresného súdu sp. zn. 11 C/124/2010 z 26. novembra 2012 a sp. zn. 9 C/77/2010 z 26. novembra 2012, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv. Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti; na taký postup totiž slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 357/2010, III. ÚS 206/2010 a iné).

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 3 C 15/2010 z 5. decembra 2012 tvoriaceho prílohu sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 14340/2012 vyplýva, že sťažovateľka bola okresným súdom vyzvaná na preukázanie jej majetkových pomerov, čo však neurobila, ale namiesto toho zaslala okresnému súdu svoje vyjadrenie, v ktorom spochybnila takýto postup okresného súdu. Okresný súd zaslal sťažovateľke príkaz na úhradu preddavku na trovy konania. To znamená, že v prípade sťažovateľky bola úplne iná procesná situácia, ako tá, ktorú riešil ústavný súd vo veci vedenej pod sp. zn. I. ÚS 112/2012, a tieto veci nemožno stotožňovať.

4. Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. januára 2013